

526-1991

Bestuur
GRAFISCHE WEERGAVE RESULTATEN
VOORWOORD ALGEMEEN VERSLAG
JAAERVERSLAG 1991
FINANCIËEL VERSLAG 1991
INLEIDING
MUSEUMJAARKAART

MJK de stichting museumjaarkaart is opgericht op initiatief van de nederlandse museumvereniging

Boekman
Herengracht 10
1017 CA Amsterdam
Tel. 0243739

J A A R V E R S L A G 1 9 9 1
S T I C H T I N G M U S E U M J A R K A A R T

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

3	<u>Voorwoord</u>
4	<u>Bestuur en personeel</u>
5	<u>Inleiding</u>
6	<u>Algemeen verslag</u>
7	Doelstelling
	Beleid
	Deelnemende musea
8	Uitgifte Museumjaarkaart
	Automatisering
10	Rabobank
	Communicatie
15	<u>Financieel verslag</u>
16	Balans per 31 december
18	Rekening van baten en lasten
19	Algemene toelichting behorende bij het financieel verslag
20	Toelichting op de balans
23	Toelichting op de rekening van baten en lasten over 1991
26	Staat van materiële vaste activa per 31 december 1991
27	Accountantsverklaring
28	<u>Grafische weergave resultaten</u>
29	Totaal bruto-opbrengst kaartverkoop
	Bruto-opbrengst kaartverkoop per kaartsoort
30	Aantal verkochte volwassenen Museumjaarkaarten
	Aantal verkochte senior- en Kortingsmuseumjaarkaarten
	Aantal verkochte junior Museumjaarkaarten
31	Totaal verkocht in aantallen
	Verkochte aantallen per kaartsoort
32	Grafische weergave van baten
	Grafische weergave van lasten

Een jaarverslag dient geen omzien in verwondering te zijn, maar de weerslag van vooraf goed geprognostiseerde zaken. Zo kunnen we constateren dat de met grote mate van zorgvuldigheid uitgevoerde onderhandelingen met de Rabobank over het meerjaren-contract hun vruchten hebben afgeworpen. De risico's voor de museumwereld zijn goed ingeschat en ingebed. Het kunnen aanboren van een potentiële nieuwe doelgroep bezoekers is vanuit zowel het blijvende idealisme als de verzakelijking in de museumwereld toe te juichen. Vooral als daartegenover een gegarandeerd jaarlijks inkomen voor de Stichting van enkele miljoenen staat.

Niet alleen op zakelijk gebied, ook in de personele sfeer waren er in 1991 de nodige veranderingen. Na tien jaar van betrokkenheid bij de Stichting Museumjaarkaart heeft de heer F. Verbaas zijn werkzaamheden als directeur begin 1991 beëindigd. Het bestuur heeft in mevrouw drs. D. Hamerlijnck een nieuwe directeur gevonden waarvan in de komende jaren de nodige nieuwe impulsen in het museumveld zullen uitgaan. Reeds in haar eerste jaar is de intensivering van de relatie met de Nederlandse Museum Vereniging daarvan zichtbaar. Het bestuur van de Stichting Museumjaarkaart zal zich in de komende jaren met name richten op de wensen van haar klanten om daarmee een harmonie te bereiken tussen museum en bezoeker.

Gerrit G. Horstmann

voorzitter

Provincie Stichting - Bibliotheek
Postbus 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 1991 bestond het bestuur van de Stichting Museumjaarkaart uit de volgende personen:

drs. G.G. Horstmann, voorzitter

mw drs. C.M.S. Eisenburger, secretaris/penningmeester

mw drs. M.A. de Bruyn, lid namens de NMV

de heer G.J.J.M. Groenewoud, lid

de heer F. van Koetsveld, lid namens de NMV

de heer W.J.L. Paans, lid

dr. G.D. van Wengen, erelid.

De heer F. van Koetsveld is per 1 april 1991 lid van het bestuur geworden namens de Nederlandse Museumvereniging (NMV).

De heer Koger en de heer Van Straalen hebben het bestuur verlaten.

De heer Van Straalen was de afgelopen zes jaar penningmeester.

Mevrouw Eisenburger heeft het penningmeesterschap overgenomen.

Schema van aftreden

drs. G.G. Horstmann, oktober 1994

mw drs. C.M.S. Eisenburger, januari 1993

mw drs. M.A. de Bruyn, december 1993

de heer G.J.J.M. Groenewoud, januari 1993

de heer F. van Koetsveld, april 1995

de heer W.J.L. Paans, januari 1993

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is in het verslagjaar 11 maal in vergadering bijeen geweest.

Personeel

De heer F. Verbaas, directeur vanaf de oprichting van de Stichting in 1981, nam in april 1991 afscheid. Hij aanvaardde een functie in het bedrijfsleven. Van 1 mei tot 1 augustus was bestuurslid J. van Straalen als interim-directeur werkzaam.

Op 1 augustus 1991 trad mevrouw drs. D. Hamerlijnck in dienst als nieuwe directeur van de Stichting Museumjaarkaart.

Mevrouw N.M. van der Linden, secretaresse, verliet de Stichting in het verslagjaar. Haar functie is de rest van het jaar waargenomen door diverse uitzendkrachten. Op 31 december waren de volgende personen op het bureau van de Stichting werkzaam:

mw drs. D. Hamerlijnck, MBA, directeur

de heer L.A. van Gent, hoofd bureau

mw drs. C.M. Keijzer, externe betrekkingen.

Tien jaar Stichting Museumjaarkaart. In het jaarverslag 1990 is hier al op vooruitgelopen. Het tiende jaar is geen rustig jaar geworden. We hebben niet op onze lauweren gerust, maar actief gekeken naar de toekomst. Wensen die al bij de oprichting van de Stichting speelden zijn realiteit geworden. Niet alleen is een registratiesysteem voor bezoekers ontwikkeld en geïnstalleerd in veel musea. Een oude wens, een Museumjaarkaart die op elk moment van het jaar in kan gaan en dus een héél jaar geldig is, is werkelijkheid geworden. De uitkering aan de musea is al sinds 1989 gebaseerd op het aantal bezoeken met de Museumjaarkaart en de gemiddelde entreprijs. Via het registratiesysteem worden de gegevens op betrouwbare wijze aangeleverd.

Het contract met de Rabobank, zowel in financieel opzicht als wat betreft de verwachte invloed op het museumbezoek in de toekomst, is het grootste ooit door de Stichting aangegaan, en heeft al in het eerste jaar haar vruchten afgeworpen.

De komende jaren zullen directie en bestuur van de Stichting het idealisme dat nog altijd aan de basis van de Museumjaarkaart ligt, kracht bijzetten door een verzakelijking van het beleid door te voeren. De al vaak gememoreerde verzelfstandiging van musea in Nederland maakt dit noodzakelijk. De inkomsten van musea, waarvan de uitkering van de Stichting een onderdeel is, worden steeds belangrijker. Een goede verwerking van de zakelijke kant kan het idealisme alleen maar versterken.

We moeten er echter voor waken dat de verzakelijking niet ten koste gaat van het eigenlijke doel: zoveel mogelijk mensen laten genieten van de prachtige museale collectie die Nederland rijk is. En de Museumjaarkaart is het ideale middel om bezoekers aan musea te binden, ze te enthousiasmeren vaker te gaan en door hun verhalen weer anderen te stimuleren een museum te ontdekken.

De komende jaren zal niet alleen aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van meer service aan de consument, de Museumjaarkaarthouder in het bijzonder. Service aan de musea zal ook steeds belangrijker worden. Gebruik maken van de aanwezige informatie zal hierin een centrale rol spelen. De Stichting fungeert nu al vaak als tussenpersoon voor de musea, naar publiek, bedrijfsleven en media. Zij wil ook deze functie verder professionaliseren.

Dominique Hamerlijnck
directeur

Boekmansstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

ALGEMEEN VERSLAG

Doelstelling

Doelstelling van de Stichting Museumjaarkaart is het bevorderen van het bezoek aan de Nederlandse musea. Om dit te realiseren hanteren we twee instrumenten:

- de Museumjaarkaart (de gehele marketing hiervan)
- de algemene promotie van de Nederlandse musea.

Het één is niet los te zien van het ander. De Museumjaarkaart is een gemakkelijk en relatief goedkoop middel om de Nederlandse musea te bezoeken. Promotie voor de Museumjaarkaart betekent dus impliciet ook promotie voor de musea.

Beleid

Het in de afgelopen jaren ingezette beleid, de nieuwe verdeelsleutel als basis voor de uitkering aan de musea (gestart in 1989), de automatisering van bezoekregistratie die daaruit voortvloeide én de verandering van de Museumjaarkaart zelf (gestart in 1990), is in 1991 verder in praktijk omgezet. Dit heeft veel veranderingen tot gevolg gehad voor de Stichting en de musea maar ook voor de kaarthouders. Als hoogste prioriteit hadden we gesteld dat de beleidslijnen van de afgelopen twee jaar tot een goede basis voor de toekomst moeten worden gemaakt. De stappen op deze ingeslagen weg worden nauwgezet door bestuur en directie gevolgd.

Deelnemende musea

In het verslagjaar hebben éénendertig musea zich aangemeld als nieuwe deelnemer bij de Stichting Museumjaarkaart. De Stichting hanteert in principe de ICOM-definitie als criterium voor deelnemende musea. Daarnaast voeren we overleg met de provinciale consultants en bezoeken we zoveel als mogelijk de musea. Als belangrijk criterium hanteert de Stichting de afwezigheid van winsttoegmerk.

De in 1991 nieuw aangemelde musea zijn:

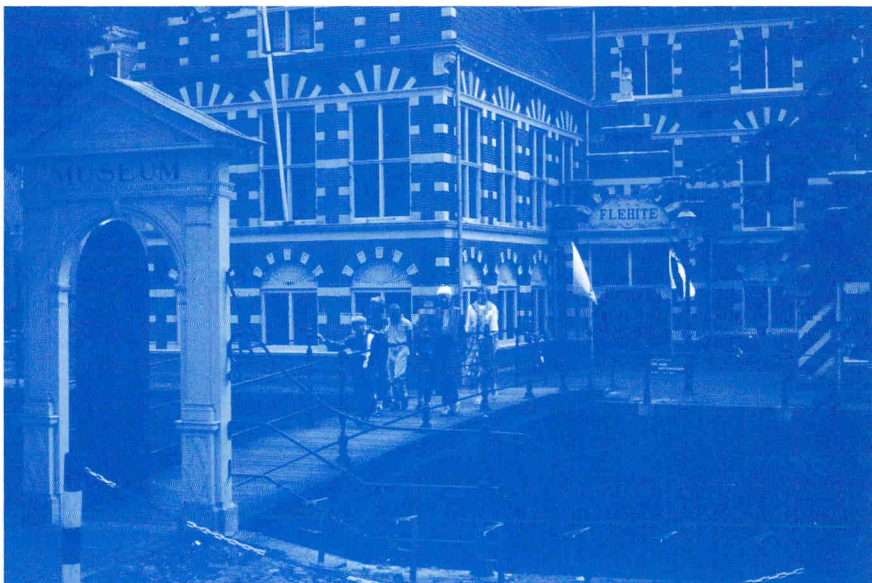
Amstelveen: Museum Van der Togt; **Amsterdam:** Open Haven Museum; **Bergum:** Streekmuseum Tytsjerksteradiel; **Borculo:** Boerderij-Museum De Lebberbrugge / Kristalmuseum; **Dordrecht:** Museum De Sleutel; **Enter:** Oudheidkamer Buisjan / Klompenmuseum 't Sköpke; **Groningen:** Grafisch Museum; **Heiligerlee:** Klokkengieterijmuseum; **'s-Hertogenbosch:** Museum voor Hedendaagse Kunst Het Kruithuis; **Hoek van Holland:** Nederlands Kustverdedigingsmuseum; **Katwijk aan Zee:** Katwijks Museum; **Medemblik:** Nederlands Stoommachinemuseum; **Rotterdam:** Nederlands Museum voor Naïeve Kunst; **Schiedam:** Stedelijk Museum Schiedam; **Sliedrecht:** Sliedrechts Museum / Nationaal Baggermuseum; **Sint-Geertruid:** Limburgs Miniatuurmuseum; **Tilburg:** Scription, Museum voor Schrift- en Kantoortechniek; **Utrecht:** Moluks Historisch Museum; **Valkenburg:** Romeinse Katakomben; **Vriezenveen:** Museum Oud-Vriezenveen; **Warga:** Museum Ald Slot; **Werkendam:** Biesboschmuseum; **Wommels:** Museum It Tsiispakhús; **Zaandam-Zaanse Schans:** Het Noorderhuis / Bakkerijmuseum; **Zierikzee:** Maritiem Museum / Stadhuismuseum.

Rijksmuseum Paleis Het Loo in **Apeldoorn** meldde zich in 1991 opnieuw aan.

In 1991 hebben zich 5 musea afgemeld:

Buren: Museum der Koninklijke Marechaussee; **Drouwen:** Natuurmuseum Drouwenerzand; **Haaksbergen:** Museum Buurtspoorweg; **Oudkerk:** Muziekmuseum De Klinze (opgeheven); **Veenwouden:** Oudheidkamer Dantumadeel (opgeheven).

Op 31 december 1991 waren 398 musea aangesloten bij de Stichting Museumjaarkaart en gaven derhalve gratis toegang aan Museumjaarkaarthouders. Driehonderd musea verkopen Museumjaarkaarten. Een deel daarvan is altijd gratis toegankelijk. De overige honderd musea doen niet mee met de verkoop van de kaart en volstaan met het gratis toelaten van kaarthouders.

Uitgifte Museumjaarkaart

De prijs van de Museumjaarkaart bleef in 1991 gelijk aan die van 1990:

Juniorkaart	f 15,-
Volwassenenkaart	f 40,-
Senior-/kortingskaart	f 25,-

De daling in de verkoop van de Museumjaarkaart lijkt tot stilstand te zijn gebracht. Naast de verkochte kaarten is aan ruim 2 miljoen cliënten van de Rabobank een Museumjaarkaart uitgereikt. De overeenkomst met de Rabobank heeft niet geleid tot een grote daling in de verkoop van de kaarten.

Door de invoering van de Museumjaarkaart nieuwe stijl, met een variabele ingangsdatum, heeft de verkoop zich meer verspreid over het hele jaar.

Of de nieuwe kaart ook zal leiden tot meer klantenbinding zullen we in het komende verslagjaar kunnen beoordelen aan de hand van de cijfers over verlengde kaarten.

Automatisering

De in 1990 ingezette automatisering van de musea met het intensiefste Museumjaarkaartverkeer is in 1991 voortgezet. Deze musea kregen een speciaal bezoekregistratiesysteem van de Stichting in bruikleen. Dit registratiesysteem bestaat uit een kasregister (kassa), een kaartlezer/schrijver en een personal computer met printer. In dit systeem worden naast de Museumjaarkaartbezoekers tevens alle andere bezoeken geregistreerd. Ook de gemiddelde entreprijs, de basis voor de uitkering, wordt automatisch en per maand door het systeem berekend.

In februari en maart zijn bij de firma Alcatel Business Systems, de leverancier van het systeem, drie weken lang intensieve trainingen gegeven op zowel de kassa als de computer. Museummedewerkers uit het hele land zijn hiervoor naar Den Haag gekomen.

Gedurende de eerste vier maanden van 1991 is door Alcatel in ruim 160 deelnemende musea de kaartleesapparatuur geïnstalleerd. Daarbij werd op lokatie nog eens een training gegeven. De betreffende musea tekenen voor ruim 80% van het totaal aan Museumjaarkaartbezoeken.

Op 1 april kon het geautomatiseerd registreren van Museumjaarkarthouders en andere bezoekers officieel van start gaan. Zoals bij elke verandering in een vertrouwd systeem ging dit niet zonder horten en stoten. Museummedewerkers moesten leren omgaan met de kassa, kaartlezer en computer. Kaarthouders moesten wennen aan een Museumjaarkaart die vanaf elke datum een jaar lang geldig is maar waarop je de vervaldatum niet met het blote oog kunt zien. Omdat wij de kaarthouders niet rechtstreeks kunnen bereiken (behalve met de folder, die over het algemeen slecht gelezen wordt) kost het hen tijd om vertrouwd te raken met de praktische kanten van de nieuwe kaart. We worden hierin gelukkig ondersteund door de musea, die in veel gevallen de kaarthouders wegwijs hebben gemaakt bij het invullen en gebruiken van de kaart.

Elke maand krijgt de Stichting van de musea met bezoekregistratieapparatuur een floppy disk met gegevens over de voorafgaande maand. Ook de musea zonder deze apparatuur en de VVV's sturen maandelijks hun gegevens schriftelijk op. Op het bureau van de Stichting worden deze verwerkt. Zo beschikken we over actuele gegevens over verkoop en bezoekerscijfers van de Museumjaarkaart.

Tot 1 oktober konden musea met vragen terecht bij de speciale 'support-telefoon' van Alcatel. Vooral de eerste maanden heeft men hiervan veelvuldig gebruik gemaakt. Aan het eind van het verslagjaar waren de meeste musea redelijk tot goed ingewerkt in het nieuwe systeem en is de supportlijn opgeheven. Over het algemeen zijn de musea tevreden over de in bruikleen gegeven apparaten. De kassa is in veel gevallen een welkome aanvulling in de museumwinkel en op de computer is voldoende ruimte over voor allerlei toepassingen voor eigen gebruik. Samen met de musea wordt gekeken naar mogelijke aanvullingen. Alcatel heeft in 1991 een voorraadmodule ontwikkeld die in het systeem kan worden ingepast en er wordt gewerkt aan een tentoonstellingsmodule. Voor een aantal musea wordt onderzocht of een onbemande entree voor Museumjaarkarthouders mogelijk zou zijn.

Rabobank

Als gevolg van de in september 1990 getekende overeenkomst met de Rabobank hebben ruim 2 miljoen cliënten van de bank een Museumjaarkaart ontvangen die geldig is tot en met 31 december 1992. Het gebruik van deze kaart in 1991 is onderzocht.

Gebruik

Om precies te zijn kregen 2.080.580 Europashouders van de Rabobank een Museumjaarkaart als premium. Met deze Rabo-Museumjaarkaart zijn 683.994 bezoeken afgelegd aan de deelnemende musea. Dit is iets minder dan de helft van het totaal aantal bezoeken met een Museumjaarkaart (1.411.229) in 1991.

Van alle Rabo-Museumjaarkaarthouders gebruikt 39% de kaart regelmatig, 50% gebruikt hem nooit, 11% bezit om diverse redenen geen kaart meer.

Bezoek

Driekwart van de gebruikers van de Rabo-Museumjaarkaart zegt in het verleden ook wel eens musea te hebben bezocht, maar minder frequent dan na ontvangst van de Museumjaarkaart. Bijna de helft heeft in 1991 vaker musea bezocht dan in de voorafgaande jaren. Eénvijfde had in de afgelopen twee jaar geen musea bezocht. Rabo-Museumjaarkaarthouders gaan vrijwel altijd in gezelschap naar musea. De meesten worden vergezeld van gezinsleden, waarvan ongeveer de helft eveneens een Museumjaarkaart via de Rabobank kreeg. De anderen kopen losse kaartjes bij bezoek aan een museum.

Evaluatie contract

De uitgangspunten van het contract waren:

- voldoende financiële middelen genereren om de automatisering van de musea mogelijk te maken;
- met het uitreiken van de Museumjaarkaart aan de Europashouders van de Rabobank meer bezoeken aan Nederlandse musea genereren.

Beide doelstellingen zijn gehaald. Zoals al eerder beschreven is in 1990 een start gemaakt met het automatiseren van bij de Stichting aangesloten musea. In de komende jaren zullen, op een beperkte schaal, steeds meer musea worden voorzien van een registratiesysteem. De Stichting leent de apparatuur om niet aan de musea uit en zorgt voor het basisonderhoud aan de hardware. Het onderzoek onder de Rabo-Museumjaarkaarthouders laat zien dat ook de tweede doelstelling gehaald is. Niet alleen is voor het eerst in jaren het aantal bezoeken met de Museumjaarkaart gestegen, de cliënten van de Rabobank hebben vaker musea bezocht dan ze in het verleden hebben gedaan. Hiermee is een nieuwe doelgroep museumbezoekers voor de Nederlandse musea aangeboord. Het uitreiken van de Museumjaarkaart heeft drempelverlagend gewerkt. Het beleid zal er de komende jaren op gericht zijn de 50% Rabobankcliënten die nog geen gebruik maken van hun Museumjaarkaart te stimuleren dit wel te doen.

Het bestuur en de directie van de Stichting geloven in de kwaliteit van de Nederlandse musea en vertrouwen erop dat zij in staat zullen zijn deze Museumjaarkaarthouders, eenmaal in het museum, ervan te overtuigen dat de Nederlandse musea meer dan de moeite van het bezoeken waard zijn.

Communicatie

De Stichting bestaat niet op zich. Zij heeft twee groepen 'klanten' met wie ze communiceert. Enerzijds zijn dit de Nederlandse musea en aanverwante organisaties die de belangen van de musea behartigen, anderzijds de bezoekers en potentiële bezoekers van die musea.

Bezoekers en potentiële bezoekers van musea

De doelgroep is het publiek, oftewel alle inwoners van Nederland. Deze zijn te onderscheiden in museumbezoekers (die we kunnen onderverdelen in bezitters en niet-bezitters van een Museumjaarkaart) en in niet-museumbezoekers. Het communicatiebeleid van de Stichting is erop gericht de niet-Museumjaarkaarthouders onder de bezoekers attent te maken op de voordelen van de kaart en ze zoveel mogelijk te enthousiasmeren de kaart te gaan kopen. We weten uit onderzoek dat het bezit van de kaart aanzet tot meer bezoek. Door meer kaarten te verkopen stimuleren we de al in musea geïnteresseerde Nederlanders om vaker naar een museum te gaan. Bestaande kaarthouders willen we op zo'n manier aanspreken dat ze de kaart na een jaar verlengen en hierdoor 'vaste' klanten van de musea blijven. In 1992 kunnen we evalueren of de verandering van de kaart hieraan bijdraagt.

De niet-bezoekers proberen we op allerlei manieren te stimuleren een museum binnen te gaan. Wij zijn ervan overtuigd dat als de mensen eenmaal in een museum zijn, ze dermate geïnteresseerd raken dat ze daarna gemakkelijker en vaker zullen gaan.

De Stichting communiceert indirect met het publiek. Omdat we niet beschikken over de adresgegevens van onze kaarthouders, kunnen we niet rechtstreeks en gericht met ze communiceren. Als communicatiemiddelen gebruiken wij onze informatiefolder, TV en radio, de geschreven media en natuurlijk de musea zelf.

Media

In 1991 is een nieuwe advertenciacampagne gestart met als thema 'Even naar het museum. Met de Museumjaarkaart'. Bezoekjes aan een museum als vanzelfsprekendheid inpassen in het dagelijkse leven, dat was de achterliggende gedachte. Vandaar onderwerpen als 'even' afspreken, afkoelen of een frisse neus halen in musea. De advertenties verschenen in dag- en weekbladen in de tweede helft van het jaar.

De Stichting zal in de komende jaren proberen zoveel mogelijk vrije publiciteit voor de musea en de Museumjaarkaart te genereren. Door te onderhandelen met redacties van bladen wordt het plaatsen van advertenties gekoppeld aan redactionele bijdragen. De Stichting levert inhoudelijke kennis, ideeën voor onderwerpen of tentoonstellingstips en adverteert in ruil tegen lagere tarieven. Een begin is gemaakt en zal zeker nog worden uitgebreid.

GA EENS EEN UURTJE LEREN IN EEN SCHOOLMUSEUM.

MUSEUMJAARKAART

Naam: **TRIEKE LOHMAN**
 GBD datum: 10-11-1938

MEER
 Koop nu de Museumjaarkaart en u kunt altijd een heel jaar terecht bij ruim 275 musea in het hele land. Jonge mensen: 10 euro. Bezoekers 15,-. Museumjaaren 1991/92 kost 20,-. De Museumjaarkaart is uitsluitend te koop bij de 275 VVV kantoren.

Meer bank voor je geld

EBEN NAAR HET MUSEUM. MET DE MUSEUMJAARKAART.

Verder hebben we een start gemaakt met het creëren van aanvullende diensten voor de Museumjaarkaarthouders. Zij konden in september 1991 met korting entreekaarten bestellen voor de grote Rembrandt-tentoonstelling in het Rijksmuseum. Gebleken is dat voor een eventuele volgende keer meer aandacht in de media nodig is om dit bij een breed publiek bekend te maken.

Als service voor het publiek verschijnt al geruime tijd tweewekelijks de Museumladder in vier landelijke dagbladen. In 1991 voor het derde jaar onder auspiciën van de Stichting Museumjaarkaart. Onderzoek heeft uitgewezen dat een hoog percentage museumbezoekers (zowel kaarthouders als niet-kaarthouders) de Museumladder raadpleegt voor met name het tentoonstellingsaanbod van de musea.

Als medium voor het publiek is er ook Museummagazine Vitrine. Het grootste deel van de abonnees bestaat uit Museumjaarkaarthouders (inclusief Rabo-Museumjaarkaarthouders). Zij konden zich net als in voorgaande jaren in 1991 met korting abonneren op het blad, dat zich overigens in de komende jaren meer gaat profileren als 'lijfblad' voor Museumjaarkaarthouders.

Ook inmiddels tot traditie verworven is de bij Inmerc in Wormer uitgegeven gids Nederland Museumland, waarin de Stichting financieel participeert. In 1991 verscheen voor het eerst een editie voor twee jaar. Uit onderzoek was gebleken dat de meeste kopers pas na twee jaar weer een nieuw exemplaar aanschaffen.

Op TV werden de inmiddels twee en drie jaar oude Postbus 51 spots nog herhaaldelijk getoond. Rond het Museumweekend wat vaker, maar ook het hele jaar door. De Stichting verlengde haar contract met de VARA voor financiering van een deel van het TV-programma 'Museumschatten' dat gaat over allerlei museale onderwerpen, gepresenteerd door prof.dr. H.W. van Os, directeur van het Rijksmuseum. Museumjaarkaarten werden als prijs uitgereikt in verschillende radio- en TV-spelletjes. Dit alles in het kader van de promotie van de musea en de Museumjaarkaart.

Een van de omvangrijkste publicitaire uitingen is het jaarlijks terugkerend Nationaal Museumweekend, dat de Stichting in nauwe samenwerking met de musea organiseert. Dit jaar werd voor de elfde keer het Museumweekend gehouden op 20 en 21 april. De opening vond plaats in Museum voor Hedendaagse Kunst Het Kruithuis in 's-Hertogenbosch. Het aantal bezoekers werd geschat op een half miljoen. Qua communicatie maakten we veel gebruik van vrije publiciteit door middel van interviews in kranten, op TV en op de regionale radio-omroepen en via actualiteitenprogramma's op radio en TV. De musea zelf zorgden ook voor de nodige publiciteit.

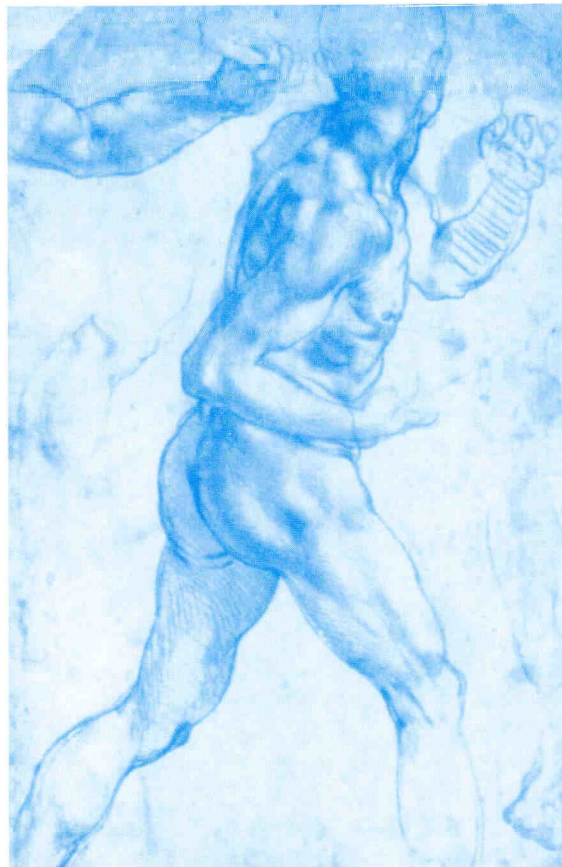
Communicatie met musea en andere instellingen

De communicatie met de musea beperkt zich niet tot de 400 deelnemende musea. Ook met de ongeveer 450 niet bij de Stichting aangesloten musea hebben we regelmatig contact. De Stichting communiceert daarnaast met de 200 VVV's die de Museumjaarkaart verkopen, andere museaal gerichte instanties en alle overige instellingen waarmee we te maken hebben om onze doelstelling zo effectief mogelijk te realiseren (uitgeverijen, producers, etc.).

Met de deelnemende musea vindt een intensieve communicatie plaats. Ze ontvangen maandelijks brieven over de registratie van bezoeken en verkoop, de Nieuwsbrief en aanvullende informatie. Er is intensief telefonisch verkeer en de directeur en de medewerkster externe betrekkingen bezoeken regelmatig musea. We proberen zo goed mogelijk te communiceren, in het belang van alle partijen.

De overige musea ontvangen de Nieuwsbrief, jaarlijks bericht over het Nationaal Museumweekend en incidentele informatie over bepaalde activiteiten.

De communicatie met de VVV's geschiedt ook maandelijks, wanneer de verkochte kaarten worden afgerekend, telefonisch en door middel van de Nieuwsbrief.

Met overige museale instellingen in binnen- en buitenland (Nederlandse Museumvereniging, International Council of Museums, Rijksdienst Beeldende Kunst, Federatie van Vrienden van Musea, Landelijk Contact van Museumconsulenten) vindt zeer regelmatig overleg plaats op beleidsniveau, evenals met het Ministerie van WVC (Beleidszaken Cultuurbeheer). Het beleid van de Stichting is er op gericht zoveel mogelijk met de verschillende instellingen samen te werken, ze te informeren en daar waar nodig en mogelijk te ondersteunen. Maar ook praktisch werken we samen. Bijvoorbeeld met het Landelijk Contact van Museumconsulenten (LCM) als het gaat om toelating van nieuwe musea.

In 1991 heeft de Stichting een éénmalige donatie gedaan aan het LCM, waarbij elke provinciale consulent de beschikking kreeg over f 7.000,- te besteden aan PR-activiteiten voor kleinere musea. De Stichting heeft in coöperatie met de NMV en het LCM een nieuwe versie 'Wie is Wie in Museumland' uitgebracht. Maarten Jansen, een stagiair van de Reinwardt Academie, heeft het oude boekje uit 1987 omgezet in een databestand, gebouwd in het databaseprogramma Q&A. Hiermee beschikt de Nederlandse museumwereld over een uitstekend middel om snel en eenvoudig collega's in andere musea en ondersteunende instellingen op te zoeken.

Met de Stichting Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) en de Stichting Promotie Theater- en Concertbezoek (SPTC) wordt gekeken naar mogelijke vormen van samenwerking die ten goede komen aan de cultuurparticipatie in Nederland in het algemeen.

In het buitenland is een toenemende belangstelling voor een produkt als de Museumjaarkaart. De Stichting zal daar waar mogelijk de produktformule uitdragen.

Balans per 31 december

	1991	1990
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
	in guldens	
Hardware registratiesysteem	2 818 138	628 750
Software registratiesysteem	111 535	133 763
Verbouwing en inrichting	15 066	17 753
Kantoormeubilair	22 344	25 694
Computer	14 840	16 300
Overige kantoormachines	3 302	7 713
Auto	23 022	32 230
	<hr/>	<hr/>
	3 008 247	862 203
<u>Vlottende activa</u>		
Uit te geven Museumjaarkaarten	1 024 299	1 279 701
Vorderingen op korte termijn		
Debiteuren	1 161 882	831 667
Overige vorderingen en overlopende activa	312 445	231 619
	<hr/>	<hr/>
	2 498 626	2 342 987
Liquide middelen	783 973	2 720 792
	<hr/>	<hr/>
Totaal	6 290 846	5 925 982

	1991	1990
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	300 000	250 000
<u>Exploitatie-overschotten</u>	2 109 038	959 099 *
<u>Voorziening</u>		
Onderhoud pand	11 000	8 781
<u>Schulden op korte termijn</u>		
Uit te keren exploitatie-overschot	3 342 118	2 986 973 *
Crediteuren	473 750	1 508 636
Overige schulden en overlopende passiva	54 940	212 493
	<hr/>	<hr/>
	3 870 808	4 708 102
Totaal	<hr/> 6 290 846	<hr/> 5 925 982

* De cijfers over 1990 zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Rekening van baten en lasten

	1991	1990
<u>Bruto-opbrengst kaartverkoop</u>		
Museumjaarkaart	8 863 600	5 180 530
<u>Verleende kortingen</u>	79 387	129 550
Netto-opbrengst kaartverkoop	8 784 213	5 050 980
Vrijval respectievelijk toevoeging voorziening dubieuze debiteuren	48 283	355 253
	8 832 496	4 695 727
<u>Overige opbrengsten</u>	205 824	560 565
Totale baten	9 038 320	5 256 292
<u>Direkte verkoopkosten</u>		
Uitgifte Museumjaarkaart	1 718 587	112 464
Communicatiekosten	1 344 908	787 996
	3 063 495	900 460
<u>Apparaatskosten</u>	880 228	630 523
	5 094 597	3 725 309
Lasten voorgaande jaren	17 228	19 123
Exploitatie-overschot	5 077 369	3 706 186

Algemene toelichting

Met ingang van 1991 is een nieuw registratiesysteem voor de Museumjaarkaart ingevoerd. Dit heeft belangrijke gevolgen gehad voor de opbrengsten- en kostenstructuur van de Stichting. Enerzijds is de opbrengst substantieel gestegen doordat de Rabobank al haar Europashouders een Museumjaarkaart verstrekt en daarvoor in 1991 f 4.000.000 heeft betaald. Anderzijds zijn de kosten voor de uitgifte van de Museumjaarkaart sterk gestegen.

Er zijn belangrijke investeringen gedaan in het geautomatiseerde registratiesysteem dat bij vele musea is geplaatst. In totaal is voor f 3.906.000 in hardware en software geïnvesteerd. Het systeem wordt in vier jaar afgeschreven. De afschrijvingskosten per jaar bedragen daardoor circa f 975.000. Tevens zijn door de investeringen in het systeem kosten voor onderhoud, ondersteuning en verzekering ontstaan. De met het registratiesysteem gemoeide kosten zijn toegerekend aan de uitgifte van de Museumjaarkaart. De aanmaakkosten van een Museumjaarkaart ten behoeve van het geautomatiseerd systeem zijn hoger dan voor het tot en met 1990 gehanteerde systeem. De kaarten zijn echter meer dan 1 jaar te gebruiken. Tevens is doordat de Rabobank de Museumjaarkaart verspreidt onder al haar Europashouders de oplage sterk gestegen. Beide ontwikkelingen hebben geleid tot een stijging van de produktiekosten van Museumjaarkaarten van f 69.000 in 1990 tot f 557.000 in 1991.

In 1990 was onder de post overige opbrengsten onder meer een bijdrage van de Robeco Groep ad f 267.000 opgenomen. De overeenkomst met de Robeco Groep is in 1991 niet verlengd. De post overige opbrengsten bestaat in 1991 nog slechts uit interestbaten.

Het exploitatie-overschot ad f 5.077.369 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve exploitatie-overschotten.

Waarderingsgrondslagen

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs, verminderd met lineaire afschrijving, gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van de activa.

De voorraad Museumjaarkaarten zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs minus noodzakelijk geachte voorzieningen voor incourantheid.

Vorderingen, liquide middelen en schulden zijn gewaardeerd op nominale waarde. Op de activa zijn, waar nodig, voorzieningen in mindering gebracht.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Een specificatie van de boekwaarde ad f 3.008.247 is opgenomen in de bijlage.

Vlottende activa

Uit te geven Museumjaarkaarten

in guldens

Rabo-Museumjaarkaarten	949 527
Reguliere Museumjaarkaarten	74 772
	<hr/>
	1 024 299

Vorderingen op korte termijn

Debiteuren

Per 31 december 1991 waren de volgende bedragen te ontvangen:

Debiteuren 1990	49 465
Debiteuren 1991	1 261 882
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	149 465

Totaal	<hr/>
	1 161 882

Overige vorderingen en overlopende activa

De post overige vorderingen en overlopende activa is als volgt te specificeren:

Vooruitbetaalde kosten	291 687
Overlopende rente	13 608
Waarborgsommen	7 150

	<hr/>
	312 445

Liquide middelen

Kas	1 695
Postbank	109 247
Rabobank	379 902
ABN-AMRO Bank	16 918
ABN-AMRO Bank, depositorekening	276 211

	<hr/>
	783 973

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve ad f 300.000 is gevormd teneinde bij eventuele calamiteiten de verplichtingen voortvloeiende uit de arbeidsovereenkomsten te kunnen voldoen.

Stand per 1 januari 1991	250 000
Toegevoegd ten laste van exploitatie-overschotten	50 000

Stand per 31 december 1991	<hr/>
	300 000

Exploitatie -overschotten

Stand per 1 januari 1991		959 099
Bij: exploitatie -overschot 1991		5 077 369
		<hr/>
		6 036 468
Af: uitkering voorschot 1991	506 900	
uitkering voorgaande jaren	114 270	
	<hr/>	
		621 170
Dotatie algemene reserve		50 000
		<hr/>
		5 365 298
Vrijval administratievergoedingen voorgaande jaren		85 858
		<hr/>
		5 451 156
Uitkering over 1991	3 849 018	
Af: voorschot op uitkering over 1991	506 900	
	<hr/>	
Nog uit te keren over 1991		3 342 118
		<hr/>
Stand per 31 december 1991		2 109 038

Voorziening**Onderhoud pand**

Stand per 1 januari 1991		8 781
Toevoeging 1991 (inclusief indexering van 3%)		2 219
		<hr/>
Stand per 31 december 1991		11 000

Schulden op korte termijn**Overige schulden en overlopende passiva**

Rembrandt -tentoonstelling		11 900
Overige		43 040
		<hr/>
		54 940

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Rabobank

De Stichting heeft de Rabobank toestemming gegeven om vanaf 1991 Museumjaarkaarten aan haar Europashouders te verstrekken. De Rabobank betaalt jaarlijks een bedrag per verstrekte kaart, met een minimum van f 4.000.000 per jaar. De overeenkomst gold tot en met 1992. Inmiddels is de overeenkomst verlengd tot en met 1994.

VARA

De Stichting is met de VARA overeengekomen dat de Stichting de uitzending van het televisieprogramma Museumschatten zal sponsoren. De Stichting heeft zich verplicht in 1992 f 75.000 aan de VARA te betalen.

Plus

De Stichting en Plus zijn overeengekomen dat in 1992 in een aantal nummers van Plus een advertentie van de Stichting verschijnt en tevens redactionele aandacht zal worden besteed aan musea. De Stichting betaalt hiervoor in 1992 f 50.000 aan Plus.

Vitrine/Sdu Uitgeverij Koninginnegracht

De Stichting geeft jaarlijks een bijdrage aan de exploitatie van het Museum-magazine Vitrine. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Sdu Uitgeverij Koninginnegracht. In 1992 zal de Stichting f 35.000 bijdragen en in 1993 f 20.000. Museumjaarkaarhouders hebben door deze overeenkomst de mogelijkheid van korting op een abonnement op het tijdschrift.

Huurcontract

Het pand aan de Groenhazengracht heeft de Stichting gehuurd tot 30 november 1993. Tussentijdse opzegging is voor beide partijen niet mogelijk.

Toelichting op de rekening van baten en lasten over 1991

Bruto-opbrengst Museumjaarkaartverkoop

	aantallen 1991			aantallen 1990			opbrengsten	
	15,00	25,00	40,00	15,00	25,00	40,00	1991	1990
Prijs per kaart	15,00	25,00	40,00	15,00	25,00	40,00	in gulden	
Musea	8 398	36 557	56 425	7 139	35 941	58 141	3 296 895	3 331 250
VVV-kantoren	4 077	6 638	14 974	2 875	6 643	13 569	826 065	751 960
Overige instellingen								
Amsterdams UitBuro	196	530	4 450	248	615	5 603	194 190	243 215
Nederlands Bureau voor Toerisme	166	68	1 285	143	38	2 723	55 590	112 015
Diverse instellingen	296	844	10 603	268	3 693	13 617	449 660	641 025
Gratis verstrekkingen	0	0	1 030	98	11	2 483	41 200	101 065
Subtotaal	13 133	44 637	88 767	10 771	46 941	96 136	4 863 600	5 180 530
Rabobank							4 000 000	
Totaal			146 537			153 848	8 863 600	5 180 530

FINANCIËEL VERSLAG

Verleende kortingen

	in gulden	
	1991	1990
VVV-kantoren	30 441	26 995
Diverse projecten	48 946	102 555
	<u>79 387</u>	<u>129 550</u>

Directe verkoopkosten

Kosten uitgifte Museumjaarkaart

Afschrijving MJK registratiesysteem	976 559	0
Productiekosten Museumjaarkaarten	557 094	69 449
Onderhoud registratiesysteem	59 843	0
Verzend- en verpakingskosten	50 249	33 467
Computerondersteuning	38 512	0
Ontwerpkosten	24 727	3 682
Verzekering registratiesysteem	11 603	0
Overige	0	5 866
	<u>1 718 587</u>	<u>112 464</u>

Communicatiekosten

Advertentiecampagne	823 872	376 993
Drukkosten folders , affiches , persmappen	230 092	94 007
Gratis verstrekking Museumjaarkaarten	41 200	101 065
Publiciteits- en representatiekosten	156 730	48 072
TV-uitzendingen	82 028	154 079
VARA prijzen 'Drie is prijs'	10 367	13 651
Overige	619	129
	<u>1 344 908</u>	<u>787 996</u>

Onder advertentiecampagne zijn naast advertentiekosten onder meer de kosten voor de projecten Vitrine en Nederland Museumland opgenomen .

Apparaatskosten

Personeelskosten

in guldens

	1991	1990
Salarissen (inclusief vakantietoeslag)	185 636	215 501
Af: ontvangen ziekengelden	13 764	0
Sociale lasten	53 606	52 335
Bijdrage ziektekostenverzekering	2 753	2 151
Overige personeelskosten	90 170	17 599
	<hr/>	<hr/>
	318 401	287 586

Accommodatiekosten

Huisvestingskosten	44 020	53 215
Afschrijvingen	35 233	26 818
Dotatie voorziening onderhoud pand	2 219	2 318
	<hr/>	<hr/>
	81 472	82 351

Bureaunkosten

Telefoonkosten	6 224	6 882
Porti	32 698	22 620
Drukwerk	34 545	11 374
Contributies , abonnementen	13 301	14 902
Kantoorbenodigdheden	14 117	9 243
Verzekeringen	5 860	1 095
Overige	18 853	0
	<hr/>	<hr/>
	125 598	66 116

Algemene apparaatskosten

Accountants - en administratiekosten	39 368	28 612
Administratieve bijstand	66 657	35 709
Belasting - en bedrijfsadviezen	86 622	27 586
Uitzendkrachten	65 143	13 062
Computerondersteuning	0	1 000
Kosten jaarverslag	27 362	30 000
Bestuurskosten	38 521	24 086
Congreskosten	6 709	8 285
Autokosten	17 518	19 222
Overige algemene apparaatskosten	6 857	6 908
	<hr/>	<hr/>
	354 757	194 470
	<hr/>	<hr/>
	880 228	630 523

Overige opbrengsten

Interestbaten

De specificatie van de interestbaten is als volgt:

	in guldens	
	1991	1990
Termijn depositorekeningen	19 314	113 942
Roparco -rekening	0	169 940
Rekening -courant	186 510	5 868
	<hr/>	<hr/>
	205 824	289 750

Op de rekening -courant bij de Rabobank werd in 1991 een hoog rente -percentage vergoed . Hierdoor werd op de rekening -courant een relatief hoge rentevergoeding gerealiseerd .

Sponsorbijdrage Robecogroep

In het jaar 1990 heeft de Robecogroep de Stichting met f 275 . 000 (onder aftrek van f 7 . 783 af te dragen BTW) financieel gesteund .

In 1991 zijn geen sponsorbijdragen meer ontvangen van de Robecogroep .

Overige baten

In 1990 ontving de Stichting f 3 . 598 aan overige baten .

In 1991 werden geen overige baten gerealiseerd .

Staat van materiële vaste activa per 31 december 1991

	aanschaf- waarde per 31-12-1990	mutaties 1991	aanschaf- waarde per 31-12-1991
Hardware registratiesysteem	628 750	3 128 768	3 757 518
Software registratiesysteem	133 763	14 951	148 714
Verbouwing en inrichting	33 882	0	33 882
Kantoormeubilair	58 265	2 753	61 018
Computer	45 697	20 570	66 267
Overige kantoomachines	22 062	0	22 062
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Subtotaal	922 419	3 167 042	4 089 461
Auto	36 830	0	36 830
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	959 249	3 167 042	4 126 291

Toelichting:

Op de in 1988 voor f 7.000 aangeschafte schilderijen wordt niet afgeschreven.

afschrij- vings- periode	afschrij- vingen t/m 1990	afgestoten activa in 1991	afschrij- vingen over 1991	afschrij- vingen t/m 1991	boekwaarde 31-12-1990	31-12-1991
4 jaar	0	0	939 380	939 380	628 750	2 818 138
4 jaar	0	0	37 179	37 179	133 763	111 535
10 jaar	16 129	0	2 687	18 816	17 753	15 066
10 jaar	32 571	0	6 103	38 674	25 694	22 344
3 jaar	29 397	0	22 030	51 427	16 300	14 840
5 jaar	14 349	0	4 411	18 760	7 713	3 302
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	92 446	0	1 011 790	1 104 236	829 973	2 985 225
4 jaar	4 600	0	9 208	13 808	32 230	23 022
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	97 046	0	1 020 998	1 118 044	862 203	3 008 247

Accountantsverklaring

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 16 tot en met 27 opgenomen jaarrekening 1991 van de Stichting Museumjaarkaart te Leiden gecontroleerd. Dit onderzoek is verricht in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlegrondslagen.

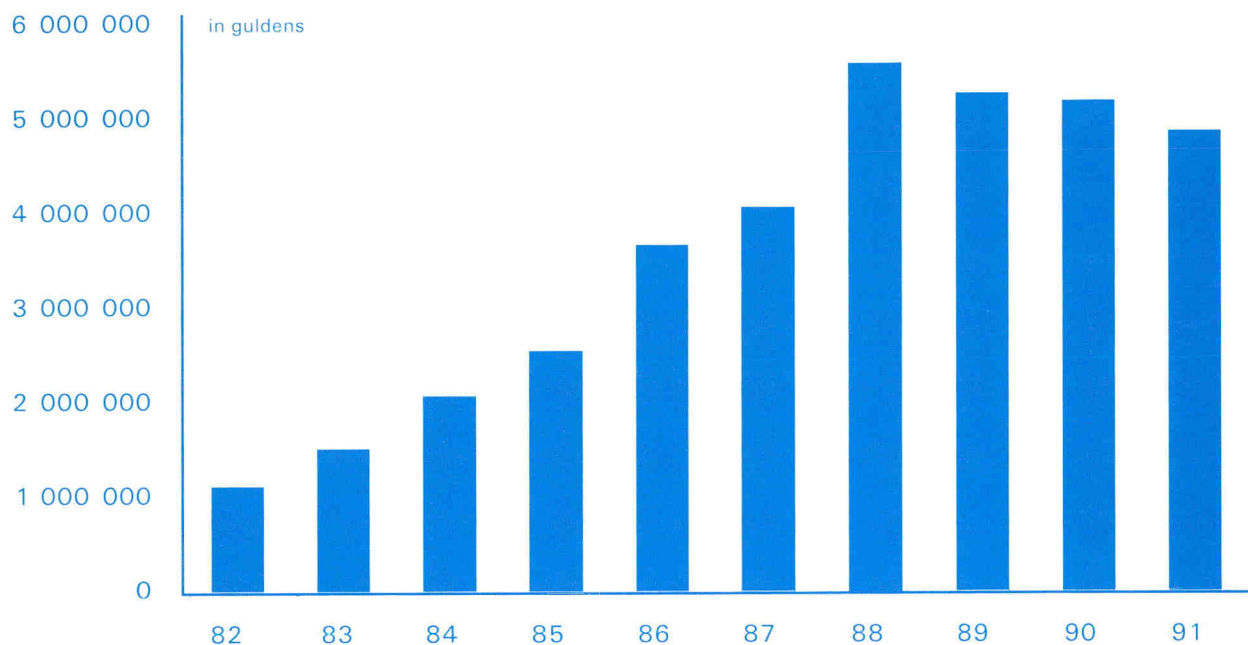
Op grond van dit onderzoek zijn wij van oordeel dat deze jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting op 31 december 1991 en van het resultaat over 1991.

's-Gravenhage, 10 oktober 1992

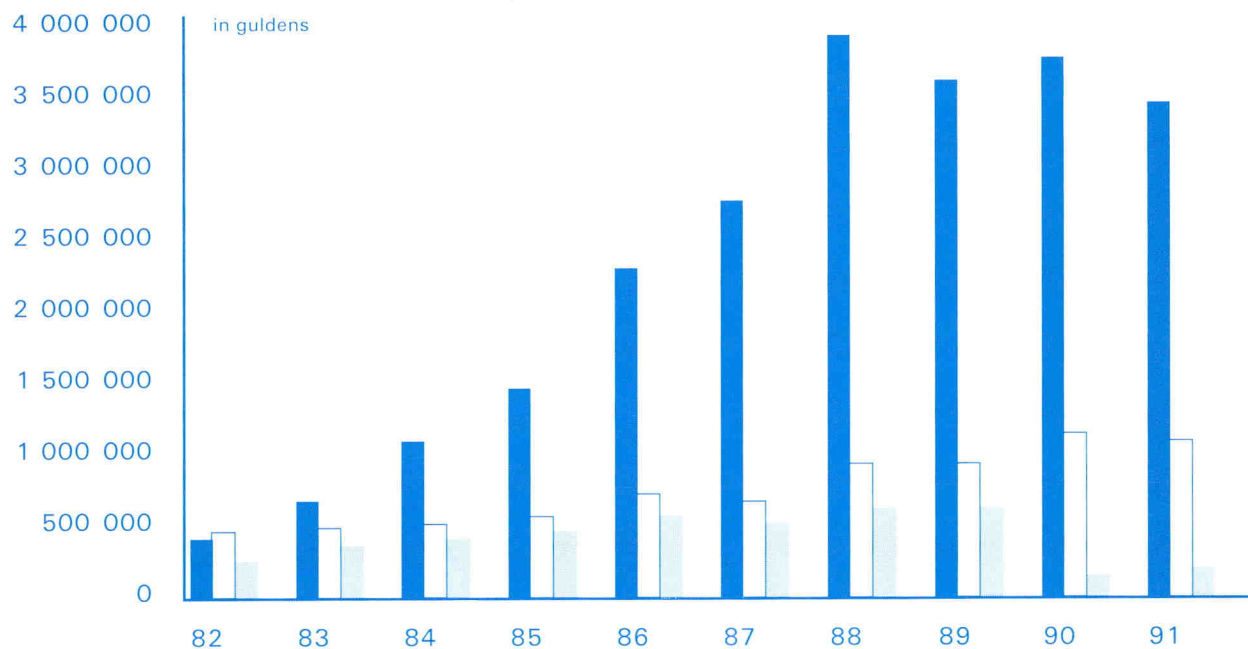
KPMG Klynveld Accountants

GRAFISCHE WEERGAVE RESULTATEN

Totaal bruto -opbrengst kaartverkoop

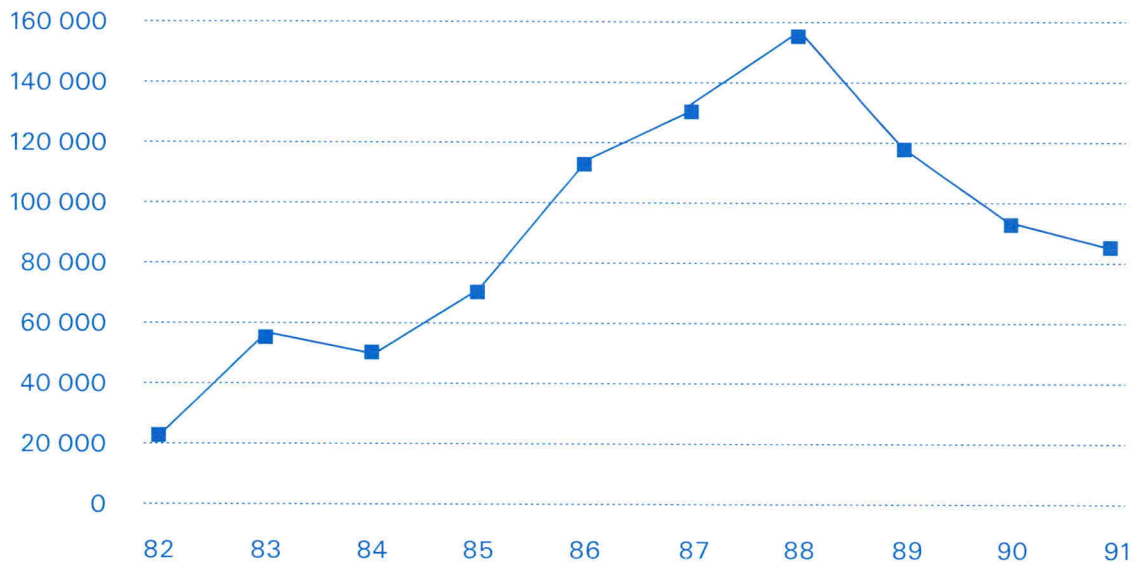

Bruto -opbrengst kaartverkoop per kaartsoort

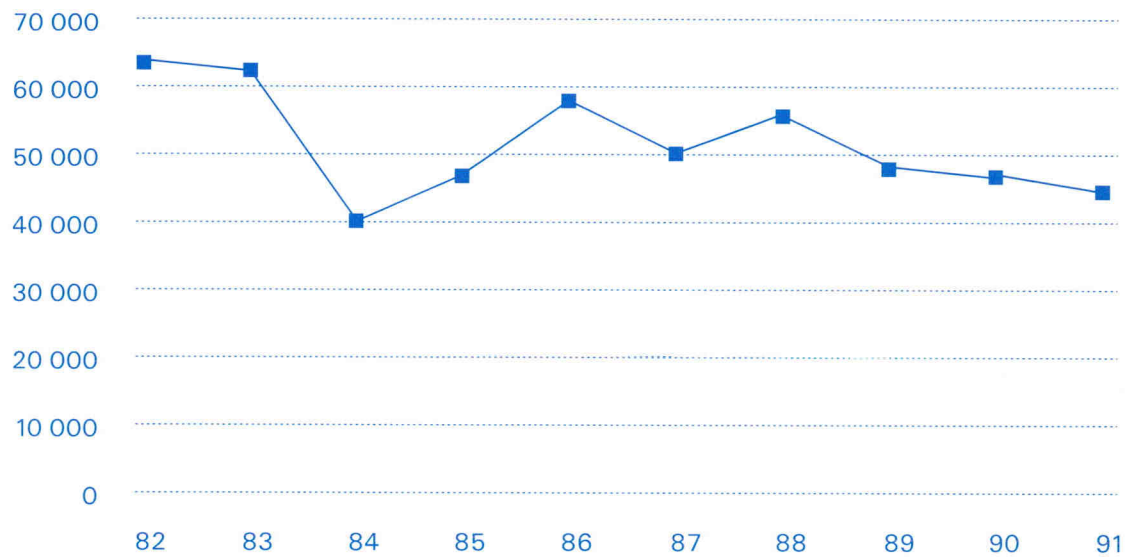

■ volwassenen
□ senior/korting
■ junior

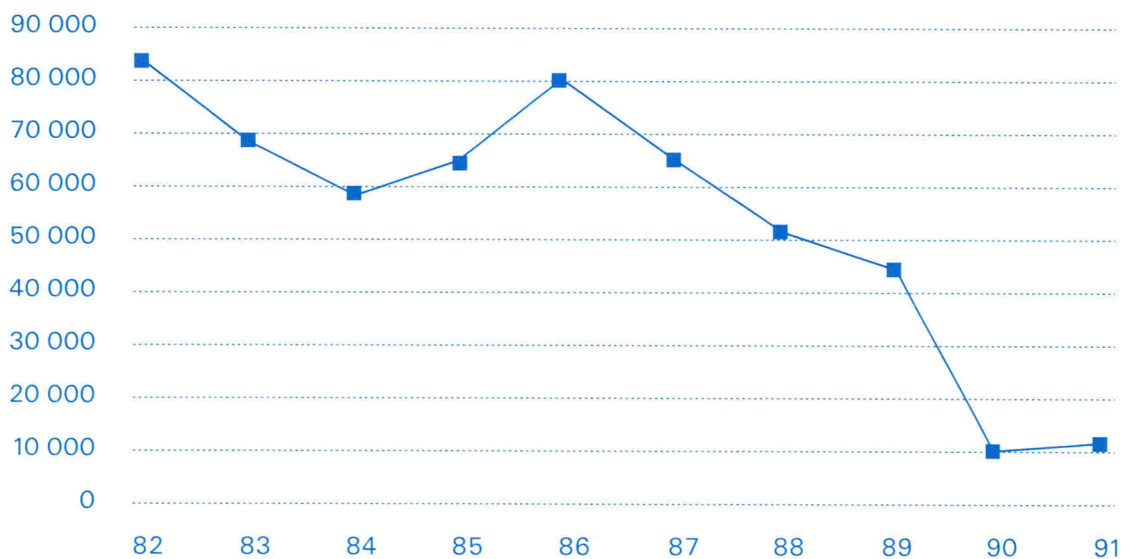
Aantal verkochte volwassenen Museumjaarkaarten

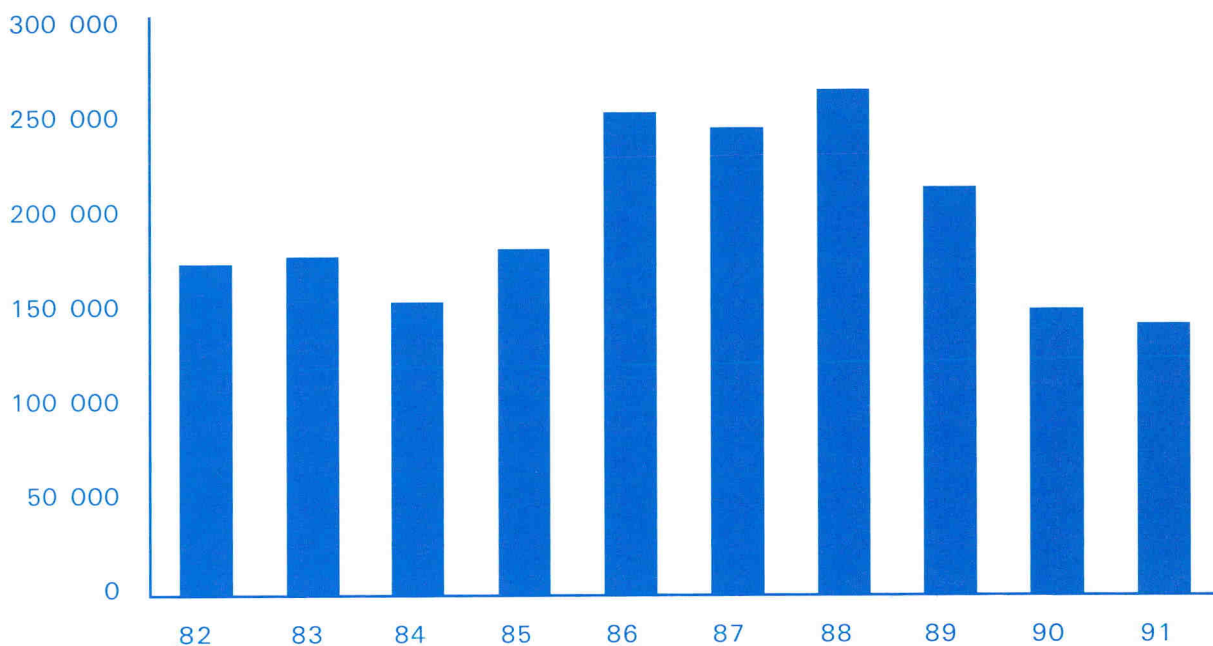
Aantal verkochte senior- en Kortingsmuseumjaarkaarten

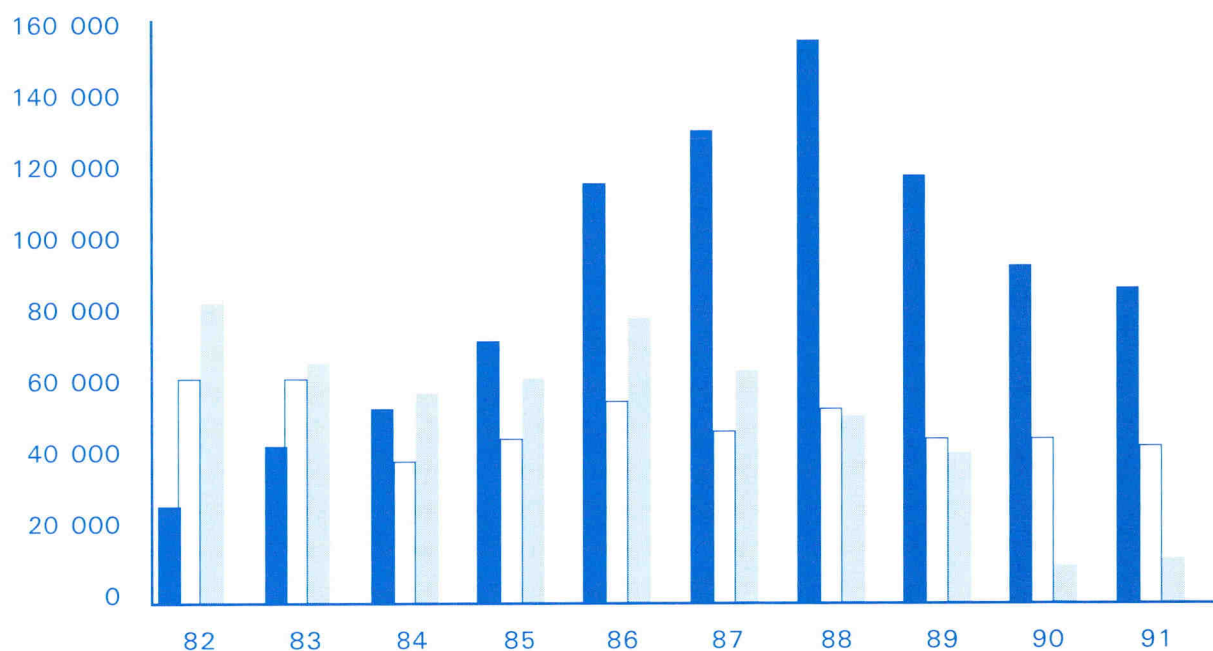
Aantal verkochte junior Museumjaarkaarten

Totaal verkocht in aantallen

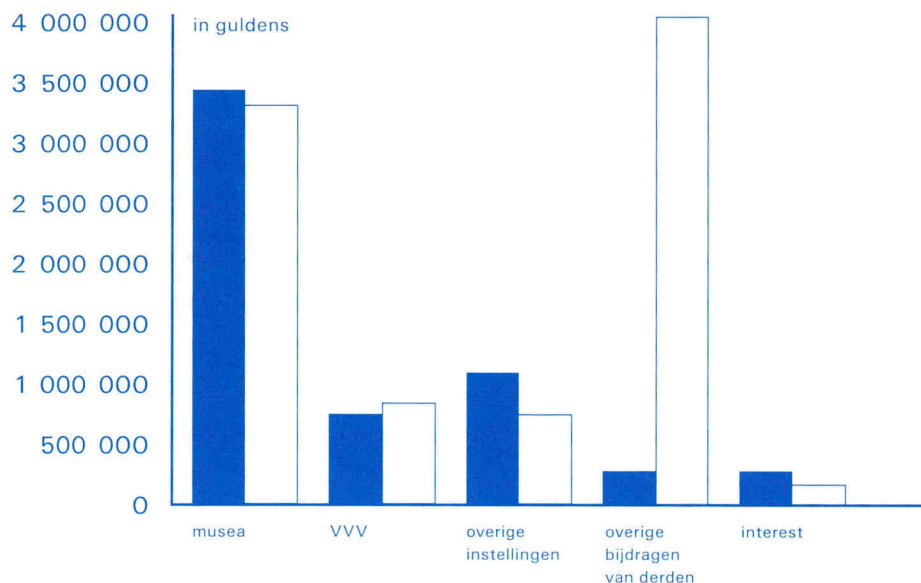
Verkochte aantallen per kaartsoort

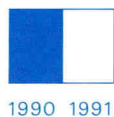
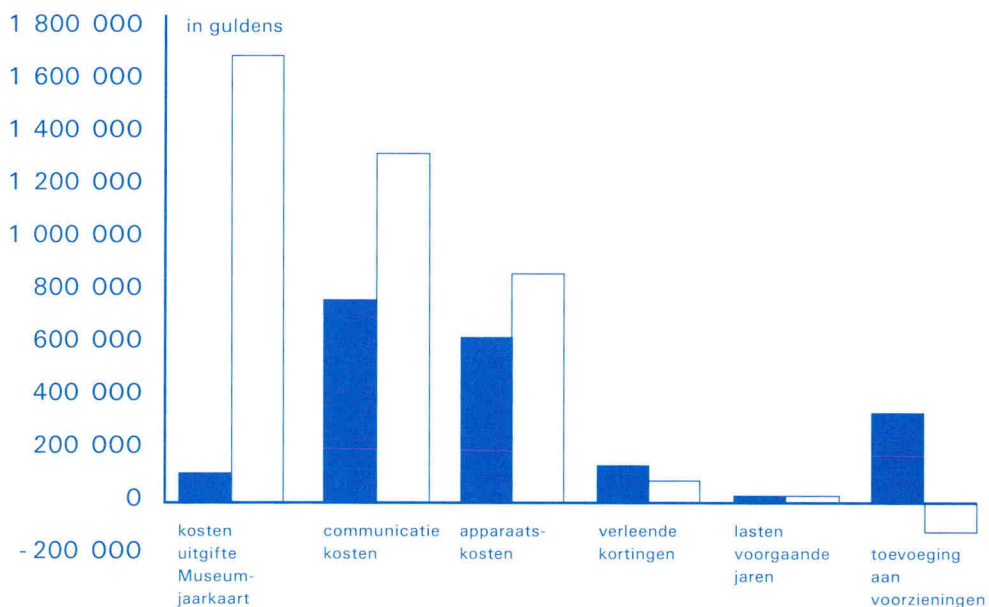
volwassenen
senior/korting
junior

Grafische weergave van baten

Grafische weergave van lasten

Colofon

Uitgave: Stichting Museumjaarkaart ©, Leiden 1992

Eindredactie: D. Hamerlijnck, C.M. Keijzer

Basisvormgeving: Joke Ziegelaar, Leiden

Lay-out: Corrie Bocxe, Zoeterwoude

Foto's: Frans Rombout p. 5; Museum Flehite, Amersfoort p. 8;

Van Welsen & Partner p. 9; Berend Ulrich, Stedelijk Museum

Alkmaar p. 12; Teylers Museum, Haarlem p. 13

Druk: Lecturis BV, Eindhoven

Met dank aan: Jacques Bartelomij, Joost Grundeken,

Thomas Kramer, Rijk van Marion, Leo Moerland en Paul Scholte

J A A R V E R S L A G 1 9 9 1
S t i c k